

300-årsjubileum för Hogarth – de tecknade seriernas anfader

His Heart exposed to crying Eyes
To Pity has no Claim
But, dreadful from his Bones shall rise
His Monument of Shame

Så lyder texten under bilden ovan, ett kopparstick från 1750 av William Hogarth ingående i ett verk med huvudtiteln »En anatomisk föreläsning i Barbers Hall».

Bilden, »The reward of cruelty», som avslutar en serie om onskans stadier, står i stark kontrast mot de oftast högtidliga skildringarna av anatomiska undervisningsdissektioner från renässansens och Rembrandts tid.

William Hogarth räknas som Englands förste betydande konstnär, känd för sina avslöjande porträtt och satiriska samhällsskildringar. Hans bilder är starkt dramatiska och fyllda av aktiviteter, och han betraktas som anfader för de tecknade serierna. Mest känd är han för verken »En glädjeflickas utveckling» och »En rucklares väg». Den sistnämnda har

givit underlag till Stravinskys opera med samma namn, uppförd första gången i Venedig 1951 och senare i en uppmärksammas föreställning på operan i Stockholm i Ingmar Bergmans regi.

Engelsmännen firar 300-årsminnet av Hogarths födelse i november 1997.

MEDICIN
HISTORISK
paus

Medicinhistoriska
ögonblicksbilder,
i form av en kort text
till en bra bild,
välkomnas!

»Medicinhistorisk paus»
Läkartidningen
Box 5603
114 86 Stockholm

Med den magnifika anatomen i tronstolen, knotkoket och den kalsande hunden är kopparsticket en tidsbild och en drift med en utdöende undervisningsform. Enligt »Oxford companion to medicine» skall dissektionen ha försiggått i the Cutlerian Theatre of the Royal College of Physicians in Warwick Lane, London, som öppnades 1674.

År 1745 separerades i England barberare från kirurger till två yrkesgrupper. Möjligen ville Hogarth år 1750 peka på skillnaden mellan den gamla barberartraditionen och den nya dissektionsform som i Surgeons Hall kunde ledas av berömda kirurger som John och William Hunter.

Den första anatomiska teatern invigdes i Padua 1594. Paris fick sin första teater 1604, Köpenhamn fick sin år 1644 och Uppsala sitt Gustavianum 1663.

Tomas Gejrot
docent, Åhus